

ВІСНИК

Газета Сумського національного аграрного університету

University of applied sciences

ВАЖЛИВО

СНАУ сприяє розвитку сільських територій

ОЛЕНА МОВЧАН

Розвиток сільських територій, децентралізація, кадрове забезпечення агропромислового сектору країни – це слова, які наразі активно вживаються та у всіх на слуху. На жаль, розмови про ці справді потрібні й важливі речі інколи так і залишаються тільки розмовами або, в кращому випадку, розпорядженнями і звітами на папері. І тим приємніше спілкуватися з людьми, у яких слова не розходяться з ділом, а щоденно підкріплюються реальними результатами.

Саме про розвиток сільських територій йшлося на прес-конференції, що відбулася у Сумському прес-клубі 14 березня 2016 року за участю ректора Сумського національного аграрного університету Володимира Ладика, першого заступника голови Сумської обласної державної адміністрації Олександра Марченка, директора Регіонального офісу реформ Ніни Мельник, керівника Центру розвитку сільських громад Олександра Маслака та голови Асоціації сільських та селищних рад Сумщини Надії Масалітіної.

Децентралізація – єдиний шанс дати поштовх до розвитку сільських територій, – переконані учасники прес-конференції. Але недостатньо просто передати асигнування у розпорядження громади, важливо, щоб питання розвитку й функціонування вирі-

шувалися комплексно, і, найголовніше – людьми, які є для цього достатньо компетентними. На сьогодні потрібно не тільки утримувати в належному стані наявну інфраструктуру, а й створювати нові робочі місця, що, відповідно, сприятиме подальшому розвитку. І навіть найбагатшого життєвого досвіду для цього вже явно замало, потрібні сучасні знання та грамотний менеджмент.

Саме знання – сучасний інструмент для розвитку – і надає Сумський національний аграрний університет, причому, не тільки своїм студентам.

Нещодавно у СНАУ завершився цикл тематичних навчально-практичних семінарів з розвитку сільських територій, учасниками яких стали 206 осіб, в тому числі 50 землевпорядників, 78 сільських голів, 30 галузевих спеціалістів, 33 фермери й підприємці та 15 інших зацікавлених осіб. Як зазначив ректор СНАУ Володимир Ладика, під час організації навчання університет свідомо відмовився від використання адміністративного ресурсу, і це в результаті призвело до того, що на семінари зібралися люди, дійсно зацікавлені в отриманні інформації.

Перш ніж визначитися з тематикою, організатори ретельно вивчили думку аудиторії стосовно того, що саме вони хотіли б почу-

ти, і вже відповідно до отриманих даних будували програму. Як виявилось, слухачів цікавили такі теми: проектний менеджмент у розвитку сільських територій, сучасні вимоги до генеральних планів забудови, сучасні технології у тваринництві, овочівництві, садівництві, виробництво екологічної продукції тощо.

«Такі навчання будуть проводитися в університеті двічі на рік, – запевнив Олександр Маслак, – але й протягом року будемо організовувати дні поля, дні ферми, круглі столи за темами, які підкажуть нам сільські голови та спеціалісти господарств».

«Два роки тому ми підписали меморандум про співпрацю між Сумським національним аграрним університетом та Асоціацією сільських та селищних рад Сумщини, – зазначає Надія Масалітіна, – і варто сказати, що таку суттєву допомогу безкоштовно отримуємо виключно від СНАУ. Багато керівників сільських та селищних рад, сільського населення потребують правової допомоги чи то знань у певних галузях господарства, і фахівці СНАУ завжди надають професійні консультації».

«Так, ми не отримуємо за це кошти, – погоджується Володимир Ладика, – але ми йдемо на це абсолютно свідомо, адже саме наш університет на

сьогодні є основним постачальником кадрів для сільських регіонів. На сьогодні можна говорити, що СНАУ готує фахівців практично для усіх сфер діяльності в агропромисловому секторі: ми випускаємо ветлікарів, зоотехніків, інженерів, енергетиків, будівельників, землевпорядників, агрономів, екологів, технологів, бухгалтерів, менеджерів, економістів, юристів. І ми як ніхто інший зацікавлені в тому, щоб наші випускники знаходили роботу на селі й закріплювалися там».

«Сумщина – перспективний

регіон для розвитку екологічного виробництва», – переконаний ректор СНАУ. Це достатньо нова, цікава й перспективна тема, і, чому б нам не зайняти цю нішу? Також хорошою ідеєю може стати створення на Сумщині оптової бази органічної продукції.

На завершення організатори заповнили, що наступна зустріч з журналістами відбудеться вже незабаром, і присвячена вона буде виїзду в конкретне господарство, в якому вже впроваджуються нові ідеї, народжені у співпраці з Сумським НАУ♦

наша гордість

Студенти СНАУ перемагають у наукових конкурсах

Одразу три студенти Сумського національного аграрного університету стали переможцями Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук 2015/2016 н.р.

Так, студентка 5 курсу факультету економіки і менеджменту Олена Профатило посіла І місце за напрямом «Економіка та управління підприємствами» у конкурсі, який проходив на базі Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана.

На базі Харківського національного технічного університету імені Петра Василенка відбувся II тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за напрямом спеціальності «Машини і засоби механізації сільськогосподарського виробництва», в якому студент інженерно-технологічного факультету Дмитро Афанасенко виборов третє місце.

У Полтавському національному технічному університеті відбувся II

тур конкурсу наукових робіт за галуззю знань «Екологія та екологічна безпека», де студентка факультету агротехнологій та природокористування Олександра Рубін отримала диплом третього ступеня.

Вітаємо наших студентів та їх наукових керівників, бажаємо нових звершень на науковій ниві!♦

досягнення

СНАУ – Alma Mater чемпіонів

Нещодавно у Києві відбулася щорічна церемонія нагородження «Ліги чемпіонів агробізнесу», організована відомою в Україні агропромисловою компанією «Кернел». На заході зібралися понад 1000 учасників.

Переважна більшість присутніх представляли різні підприємства та кластери, які входять до корпорації Кернел. Також тут були і організації-партнери, в тому числі й ті, хто забезпечує формування кадрової бази. В основному це провідні вищі навчальні заклади світу, серед яких Університет Пердью зі штату Індіана, Університет прикладних наук Вайсентефана, Університет природних ресурсів та прикладних наук ВОКУ, а також Вінницький і Сумський національні аграрні університети. Наш навчальний заклад представляли ректор Володимир Ладика, проректор з науково-педагогічної та навчальної робо-

ти Валерій Жмайлов, декан інженерно-технологічного факультету Михайло Довжик, декан факультету агротехнологій та природокористування Ігор Коваленко, а також студенти цих факультетів.

Основна мета Ліги Чемпіонів Агробізнесу – нагородження кращих кластерів компанії та працівників, які досягли високих показників у виробництві. Працівників нагороджували за такими номінаціями: «Кращий механізатор», «Чемпіон за врожайністю – озима пшениця», «Чемпіон за врожайністю – соняшник», а також за найвищі показники у тваринництві, урожайності кукурудзи, пшениці та ін.

Серед нагороджених був також і випускник Сумського національного аграр-

ного університету Сергій Казбан. Сергій у 2011 році закінчив університет і сьогодні працює в компанії Кернел, кластер «Дружба-Нова», Вільшанське відділення, на посаді керівника відділення. Він був відзначений у номінації «Чемпіон по урожайності озимої пшениці», а його виробнича бригада отримала винагороду – 170 тис. грн.♦

ювілей

Встигала все: і відмінно навчатися, і «на славу» працювати, і від душі веселитися

Понад 40 років плідної навчальної, навчально-методичної, наукової та виховної роботи віддала справі підготовки фахівців колишній доцент кафедри статистики, аналізу господарської діяльності та маркетингу Сумського НАУ Валентина Василівна Стрілець.

За цей період вона зробила вагомий внесок у царину підготовки спеціалістів для економіки країни, в тому числі – для аграрно-промислового сектора. Саме вони нині успішно працюють в міністерствах і відомствах, комітетах і департаментах, бюджетних і наукових установах, підприємствах народногосподарського комплексу України та за її межами, займаючи відповідальні посади та якісно виконуючи свої функціональні обов'язки. За вагомий внесок у якісну підготовку кваліфікованих кадрів та високу педагогічну майстерність в 2000 році Валентина Василівна Стрілець нагороджена знаком «Відмінник освіти України».

17 березня 2016 року Валентині Василівні виповнилося 80 років! Без двадцяти літ – це майже епоха... Багато споминів і розповідей у цієї жінки про життєвий шлях, впродовж якого було все: і «холодне, голодне і босе» дитинство в мальовничих місцях Полісся (народилася на Житомирщині); і навчання в

Житомирському сільськогосподарському інституті на вченого агронома (за порадою батька – Ігнатова Василя: «...будеш працювати на свіжому повітрі на полях, вирощувати високі урожаї, зробиш внесок у розбудову країни»); і робота на цілих просторах Казахстану (де й зустріла свою майбутню долю – Володимира Федоровича (на жаль, сьогодні покійного), батька двох синів Віктора та Володимира, успішних підприємців, які зі своїми родинами мешкають у столиці нашої країни м. Києві, але й рідну матір не забувають); і навчання в аспірантурі, результатом якого в 1973 році став успішний захист кандидатської дисертації з присудженням наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю «Економіка і організація сільського господарства» (м. Алмати, Казахстан); і викладацька робота в Ульяновському сільськогосподарському інституті. А з 1980 року – стала мешканкою м. Суми і продовжила свою трудову діяльність на посаді доцента кафедри бухгалтерського обліку і аналізу Сумського філіалу Харківського сільськогосподарського інституту ім. В.В.Докучаєва. Саме цей заклад (з послідовним його поетапним розвитком та зростанням впродовж наступних трьох десятиліть) залишив відбитки в її біографії: свого часу виконувала обов'язки заступника декана економічного факультету; тривалий

час – заступника завідувача кафедри; член постійно діючої ради старійшин Сумського НАУ; активна учасниця творчих вечорів і конкурсних концертів викладачів, талановитий наставник та педагог, яким зроблено внесок у становлення студентів як особистостей і фахівців.

Постійно працюючи з молоддю, частенько пригадувала і ділилась спогадами про своє студентське життя: і про безсонні ночі перед екзаменами, і товаришів вірних не забуде, і з посмішкою про вечірні побачення розповідь...Говорячи про сучасних студентів і випускників наголошувала, що їх менталітет значно відрізняється від колишніх, однак ті, хто прагне до знань та вмінь, досягають звершення. Студентам до вподоби її напутні слова: «Кто не был молод, тот не был глуп...», «А мне всегда чего-то не хватало...», «Под лежащий камень вода не течет...», «Хочешь жить – умей вертеться...».

Коллектив кафедри статистики, АГД та маркетингу, щиро вітаючи ювілярку зі святом, бажає міцного здоров'я, родинного затишку, оптимізму, завзяття та стійкості у житті. Нехай будні будуть освітлені любов'ю, щирістю рідних та друзів♦

З великою повагою та шаную колеги, колишні студенти-випускники

педагогічний досвід

Учасники FER збиралися за круглим столом

НАТАЛІЯ МАСЛАК

16 березня 2016 року на базі Науково-методичного центру інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів «Агроосвіта» за ініціативою учасників «Програми обміну педагогічним досвідом» (Faculty Exchange Program) Міністерства сільськогосподарства США було проведено круглий стіл на тему: «Майбутнє аграрної освіти України: від сучасних реалій до реформи на основі використання зарубіжного досвіду».

Представниками FER-2015 – доктором економічних наук, професором Білоцерківського НАУ Ольгою Варченко, кандидатом економічних наук Вінницького НАУ Елеонорою Кіреєвою, фахівцем служби наукових досліджень та інноваційного розвитку Житомирського НАУ Олександром Чайкіним, кандидатом економічних наук, доцентом Житомирського НАУ Романом Савченком та кандидатом економічних наук, доцентом кафедри економіки Сумського НАУ Наталією Маслак були презентовані доповіді за результатами стажування в рамках програми стажування на базі Університету штату Колорадо та висвітлені можливості застосування досвіду США в діяльності вищих навчальних закладів України.

Крім цього, учасники круглого столу обговорювали широке коло питань щодо формування новітньої кон-

цепції освітнього процесу, інноваційних підходів до організації освітнього процесу, основні цілей та форм здійснення аграрної освіти в США, а також підходів до інтеграції вищих навчальних закладів та агробізнесу в США, Франції, Німеччині та Україні. Велику зацікавленість у присутніх викликала доповідь Валерія Жмайлова, проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи СНАУ, щодо досвіду Сумського НАУ в питаннях інтеграції вищої освіти та агробізнесу. Учасники круглого столу підтвердили, що основна задача, яка постає перед Україною, – стати повноправним учасником та партнером світових освітніх процесів та побудувати власну модель функціонування аграрної освіти в Україні♦

наука і практика

У СНАУ вчили вирощувати картоплю

ОЛЕНА МОВЧАН

2 березня 2016 року в Сумському НАУ відбувся майстер-клас «Особливості технологій вирощування овочевих рослин і картоплі», організований за сприяння Департаменту агропромислового розвитку Сумської ОДА та ТОВ «Агріко-Україна».

Цей захід проводиться у СНАУ не вперше, його можна вже назвати традиційним. Така увага до картоплярства є цілком виправданою, адже, по-перше, для Сумщини, як, власне, і для всієї України, картопля є «другим хлібом», а по-друге, – саме у СНАУ працюють дві потужні наукові школи картоплярства – професорів Неллі Кожушко та Анатолія Подгаєцького.

У нашому регіоні картоплю вирощують переважно у приватних селянських господарствах, хоча є й декілька фермерських господарств та підприємств, що спеціалізуються саме на цій культурі. Загалом же картопля в області вирощується на площі 60 тисяч га.

Виступаючи перед учасниками заходу, заступник директора Департаменту АПР Сумської ОДА Петро Турчин вніс пропозицію створити на Сумщині асоціацію виробників картоплі, а також при вирощуванні цієї культури збільшувати частку органічної продукції, що є однією з вимог сьогодення.

Впродовж майстер-класу розглядалися такі питання, як сучасні аспекти та інноваційні тех-

нології вирощування картоплі, сорти цієї культури і сортова політика регіону, досвід вирощування насіннєвої картоплі, застосування гумінових препаратів та їх вплив на посівні якості та урожайність.

Співкеррами виступили науковці Сумського НАУ, Інституту овочівництва та баштанництва НААН, Інституту картоплярства НААН, Інституту сільського господарства Північного Сходу, Сумського державного експертного центру сортів рослин, Полтавської державної аграрної академії, а також картопляри-практики з ТОВ «Бровари-картопля», ТОВ «Андріївське» та ФГ НВГ «Еліт-картопля».

По завершенню пленарних засідань відбулося підведення підсумків роботи♦

рейтинг

Аграріям платять більше

ОЛЕНА МОВЧАН

Впродовж декількох років всеукраїнське видання «Гроші» публікує «Зарплатний рейтинг вишів». Цьогоріч автори зазначають, що вперше роботодавці найбільш охоче віддавали голоси за представників аграрних, технічних та будівельних спеціальностей, що, на їх думку, є відображенням реального стану економіки країни.

Згідно з методикою оцінювання, провідні вищі навчальні заклади розподіляються за напрямками – гуманітарні, технічні, юридичні, економічні, будівельні та аграрні. У процесі опитування роботодавці виставляють бали від 0 до 10, причому кожен навчальний заклад може отримати від роботодавця лише одну оцінку за кожну спеціальність.

«0» означає незгоду прийняття цього випускника на роботу, «5» – якщо роботода-

вець готовий взяти цього випускника і платити йому заробітну плату не нижчу середньоринкової для цієї категорії фахівців, «10» – роботодавець готовий платити випускникові зарплату, що перевищує середньоринкову.

Вищі навчальні заклади Сумщини були представлені Сумським національним аграрним університетом та Сумським державним університетом. Згідно з рейтингом, СНАУ займає п'яту позицію у групі вишів з аграрними спеціальностями і отримав середній бал «5». Сумський державний університет, відповідно, отримав бали

«3,24» за технічним напрямом та «4,67» – за юридичним♦

газета
Вісник
Сумського національного
аграрного університету
заснована у 1991 році.

Мова видання – українська.

Реєстраційне свідоцтво
СМ №376/35-пр
від 22 лютого 2007 р.

Редактор: Олена Мовчан
Верстка: Людмила Барліт
Коректор: Тетяна Марченко

м.Суми,
вул.Герасима Кондратьєва, 160,
каб. 220, головний корпус
<http://sau.sumy.ua>

Газету набрано і зверстано
в ІП медіацентрі СНАУ

Тираж – 1000 примірників.

захід

Молочний конгрес зібрав фахівців

ОЛЕНА МОВЧАН

2-4 березня 2016 року у Києві під егідою Асоціації виробників молока проходив IX Міжнародний східноєвропейський молочний конгрес. У рамках заходу працювала спеціалізована виставка з молочного скотарства, тривали пленарні засідання різної тематики, проходили майстер-класи, круглі столи, просвітницькі заходи тощо.

2016 рік для української молочної галузі: яким він буде в сучасних умовах? Чи має галузь нові точки росту? І чи дочекаються на українську молочну продукцію в світі? На ці та безліч інших питань намагалися знайти відповіді учасники заходу, організатором

якого, за традицією, виступила Асоціація виробників молока та Всеукраїнська аграрна рада.

Молочний конгрес є місцем зустрічі фахівців, котрі приймають рішення. Це можливість поспілкуватися за зав'язати ділові контакти з управлінцями, відповідальними за менеджмент, розвиток, планування, закупівлі, маркетинг і технічне обслуговування, а також обговорити можливі стратегії розвитку галузі та перейняти провідний досвід вітчизняних та іноземних молочнотоварних ферм. Сімдесят відсотків відвідувачів – представники молочної галузі, власники та керівники господарств з вагомими повноваженнями.

Молочний сектор має показати свою значимість та чисельність і довести, що здатний відстоювати свої інтереси, і Східноєвропейський молочний конгрес покликаний стати найкращою платформою для реалізації таких цілей.

Впродовж роботи конгресу зацікавлені сторони докладно обговорили проблеми галузі та намітили шляхи їх вирішення. Тематику професійної розмови стали й нові підходи

та технологічні інновації в молочарстві.

2 березня делегація факультету ветеринарної медицини Сумського НАУ, очолювана ректором Володимиром Ладикою, у складі якої були декан факультету Олександр Нечипоренко, викладачі Аполлінарій Краєвський, Юрій Байдевлітов, Олександр Чекан, Лариса Улько та студенти факультету, що стали кращими за результатами заліку з дисципліни «Інформаційні технології у ветеринарній медицині», взяла участь у пленарному засіданні секції «Ветеринарія».

«Участь СНАУ у Східноєвропейському молочному конгресі вважаю однією з найбільш значущих подій місяця. Я не помилився, сказавши, що саме університет взяв участь. Ми – єдиний виш, який був представлений студентами, аспірантами, викладачами, деканами і ректором.

Особисто я вважаю цей конгрес дуже важливим майданчиком світового рівня для молочної галузі. І виступи, які були озвучені французами, німцями, сербами, стали тому підтвердженням.

Наш виступ з керівником служби тваринництва компанії «Кернел» Михайлом Травецьким був досить інноваційним. Ми озвучили результати створення селекційного центру на базі поголів'я у 10000 голів високопродуктивних корів. Такий центр є прикладом повноцінної системи ведення племінної справи. Для багатьох стало від-

криттям, що сьогодні має місце облік і селекція у тваринництві. Я дякую всьому менеджменту «Кернел» за першу фазу. На цей рік запланована друга фаза. Ми плануємо реалізувати, як форму завершення, виводку високопродуктивних тварин – дочок світових бугаїв лідерів», – зазначив Володимир Іванович.

Головна подія року в галузі молочного скотарства зібрала під одним дахом понад 2000 учасників: менеджери та спеціалісти провідних молочнотоварних підприємств, представники влади, комерційних компаній, молокопереробних підприємств, галузевих об'єднань, міжнародних організацій, фінансових установ та посольств. Тож нашим науковцям стане в нагоді така можливість поспілкуватися з фахівцями-практиками♦

семінар

Навіщо на селі дорадник: європейський досвід для України

В'ЯЧЕСЛАВ ПОПСУЙ

Нещодавно у Києві Національною асоціацією сільськогосподарських дорадчих служб за ініціативою Європейської Комісії, програми технічної допомоги TAIEХ, що забезпечує підтримку сільському господарству і безпеку харчових продуктів, а також сприяння обміну передовим досвідом ЄС, при активному організаційному сприянні Міністерства аграрної політики і продовольства України був проведений семінар на тему: «Європейський досвід наближення сільськогосподарського дорадництва до фермерів. Уроки для України». На семінарі були запрошені представники обласних рад, регіональних департаментів агропромислового розвитку, керівники місцевих дорадницьких і фермерських спілок, науковці та викладачі вишів, залучені до програм дорадництва у сільській місцевості.

Метою форуму стало запозичення досвіду європейських країн-партнерів у формуванні відносин між державою та сільськими громадами та ефективній конкурентоспроможній діяльності малих та середніх фермерських господарств. В якості ефективного інструменту реформування аграрного сектору і соціальної модернізації на селі обговорювались національні особливості діяльності, результативність і пріоритети роботи дорадницько-консультативних служб країн Нової і Старої Європи, що входять до ЄС.

Робота семінару проходила інтенсивно й напружено, у відвертій і невимушеній атмосфері. Модератором семінару став Роман Корнієць – голова Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб. Із самого початку стало зрозумілим, що основним питанням обговорення будуть питання не підвищення урожайності полів і продуктивності тварин, а пошуку реальних шляхів підвищення заможності сільського населення за рахунок його самозайнятості, економічної активності, що дозволить в історично короткі терміни не тільки зберегти, а й інфраструктурно і соціально розвинути сільські території. Представники дорадницьких фондів поділилися своїм практичним досвідом роботи та її особливостями залежно від країни або окремих регіонів. Але загальним для всіх європейських країн є те, що селянин або фермер, який хоче виробляти товарну продукцію, сьогодні не залишається сам-на-сам з суворими ринковими умовами – йому допоможуть державні інституції або європейські міждержавні програми. При цьому різноманітність європейського ландшафтного та культурного простору повинна бути збережена.

Особливий інтерес присутніх визвали доповідачі з Латвії.

Зрозуміло, що ми стартували майже одночасно з цією країною і у нас були кращі економічні можливості, але зараз навпаки – вони за 25 років в соціальному плані відірвалися від нас значно вперед. При цьому сформували середній клас на селі, який має потужний вплив на економічну політику всієї держави.

Багато часу спікери приділили питанню джерела фінансування національних дорадницьких центрів. У більшості країн вони значною мірою фінансуються державою, але з кожним роком пряме фінансування скорочується. Пріоритетом стає фінансування не установи, а конкретної програми підготовки і перепідготовки кадрів для різноманітних підприємств сільської місцевості: рослинницьких і тваринницьких ферм, кооперативів та асоціацій виробників, переробних підприємств, лісопилот, сервіс-центрів певного спрямування і багато інших виробничих напрямів.

Цікаві питання ставилися лекторам про їх роботу в умовах ринку консультативних послуг. В європейських країнах одночасно існують державні та напівдержавні або муніципальні дорадницькі центри, приватні консультативні фірми з певного напрямку діяльності, поради надають і сервісні фірми, що виробляють і продають

продукцію для агровиробників. Але перевагою дорадників національних центрів є те, що ці експерти фінансово незаангажовані фірмами – виробниками товарів і послуг та скеровані виключно на кінцеву вигоду фермера з урахуванням інтересів конкретної місцевої громади і держави в цілому.

Слухаючи кожного з доповідачів, чи то Емануель Дімітрова з Болгарії або Томаш Мрочек з Польщі та інших спікерів, їх запитували, хто працює у дорадницьких фундаціях. Відповідь майже однакова: професійно підготовлені консультанти, що мають ступень освітнього рівня не менше бакалавра, досвід практичної роботи, більш-менш володіють ІТ-технологіями, схильні до постійного оновлення знань і – вимога часу – володіють англійською мовою. Навіть М. Цимкерманіс з Латвії, що дуже добре говорить російською, доповідав провідив англійською. Більшість термінів, що використовуються в Європі, уніфіковано під англійську мову, мають конкретну визначеність, і до того ж, виникають складнощі при їх розумінні після перекладу іншими мовами. Тому перехід на міжнародні стандарти спілкування є вимогою часу. Без знання мови важко знайти конкретний проект, який може фінансуватися за окремими програмами

ЄС, або привести специфічну продукцію підприємства до міжнародних стандартів.

Мене як викладача зацікавило, що викладачі вишів та науковці залучаються до підготовки експертів-консультантів центрів дорадництва за певними напрямками підготовки навчальних програм для слухачів курсів, без періодичного навчання на яких фермеру проблематично виробляти конкурентоздатну товарну продукцію для ринку, а також до постановки науково-господарських дослідів при впровадженні модернової технології або її оновленні в певному регіоні. Хто як не підготовлений науковець володіє навичками постановки впроваджувальних дослідів та аналізу їх результатів? Частина науковців також надає прями дорадницькі послуги підприємцям або кооперативам.

Було б доречно, якби регіональні центри підготовки експертів-дорадників створювалися на базі вже існуючих навчальних закладів, наприклад таких, як СНАУ, де можуть підготувати як фахівців для роботи у сфері аудиту підприємств та оподаткування, юридичного напрямку, так і різноманітний спектр консультантів з виробництва і переробки продукції сільського господарства. До того ж, досвід роботи, досвідчені орга-

нізатори служби агродорадництва, експерти-дорадники вже існують і можуть навіть поділитися теоретичним, практичним і педагогічним досвідом з іншими. Можливо, що така програма буде створена для навчання в агроінтернаті.

Розмірковуючи над результатами семінару, все ж таки відчуваєш розчарування за марно втрачений час у державі при перебудові аграрного сектору та за занепад сільських територій. Безсистемність надання консультативних послуг не відповідала соціально-економічним потребам суспільства, розвитку сільськогосподарського виробництва та продовольчої безпеки держави. Але одночасно є позитив у настрої, тому що наша держава, крім величезного нереалізованого потенціалу, має добрих друзів, які й порадою, і власним досвідом, а часто і матеріально допомагають їй стати рівноправною заможною і сучасною країною. Так, в кулуарах семінару було висловлене порівняння можливостей України з потужною машиною BMW, що тривалий час простояла в гаражі і яку потрібно вивести з нього, почистити, де-не-де змазати, підкачати, заправити, та головне – вивести на широкий шлях, європейський автобан. І... хочеться вірити і не втрачати надії♦

вітаємо з ювілеєм!

Сонячний світ професора Фотіної

ОЛЕНА МОВЧАН

Визнаний у світі науковець у галузі ветеринарної медицини, ім'я якого відоме далеко за межами України. Доктор ветеринарних наук, професор, Заслужений працівник ветеринарної медицини України, віцепрезидент Українського відділення ВНАП, Почесний професор Варшавського, Єреванського та Таджикиського аграрних університетів, Ветеран ветеринарної медицини України, Відмінник освіти України, завідувач кафедри ветсанекспертизи, мікробіології, зоогігієни та безпеки і якості продуктів тваринництва, науковий керівник багатьох аспірантів і докторантів... Чи повірите ви, що ця людина – чарівна тендітна жінка, схожа швидше на кінозірку? Напевне, всі, хто вперше зустрічається з Тетяною Іванівною Фотіною, теж не вірять, і їх можна зрозуміти :) Але, коли починаєш більше дізнаватися про неї, спілкуватися, то усвідомлюєш, що, крім жіночності й привабливості, доля наділила її твердим незламним характером, силою волі, вмінням відстоювати свою думку та гострим розумом. А ще – талантом розуміти людей, прислухатися до них, піклуватися про підлеглих, студентів, аспірантів, допомагати їм в усьому, сприяти, підштовхувати до нових досягнень. Саме тому, напевне, під її керівництвом захистилося вже 15 кандидатів та 4 доктори наук, і ми впевнені, що це ще тільки початок!

Та інтереси Тетяни Іванівни не обмежуються суто професійною сферою: з такою ж старанні-

радісна, про таких людей кажуть, що вони – як сонце, дарують оточуючим світло, позитивну енергію й тепло.

30 березня 2016 року Тетяна Іванівна святкує ювілей, тож до цієї визначної дати хотілося б пригадати основні віхи життя професора Фотіної, щоб зрозуміти, як формувалася ця непересічна особистість.

Тетяна Іванівна – корінна харків'янка. Після навчання у Харківській середній школі №88 вступила на ветеринарний факультет Харківського зоовете-

«Теоретичні і практичні основи контролю основного спектру умовно-патогенних мікроорганізмів при інфекційних хворобах птиці» захистила у 2003 році, і у 2004 році отримала звання професора.

З 2005 по 2007 роки працювала на посаді першого проректора, з 2007 по 2012-й – проректора з наукової роботи Сумського національного аграрного університету. Наразі Тетяна Іванівна – професор, завідувач кафедри ветеринарно-санітарної експертизи, мікробіології, зоогігієни та безпеки і якості продуктів тваринництва.

Гордість родини Фотіних – донька Ганна, яка, за прикладом батьків, теж стала лікарем ветеринарної медицини, у 2008 році захистила кандидатську дисертацію, у 2015-му – докторську, і працює наразі на кафедрі епізоотології та паразитології. Радіє Тетяна Іванівна й успіхам онуків Олександри та Івана. А якщо зазначити, що і зять професора Фотіної Олексій – теж кандидат ветеринарних наук, то маємо всі підстави припускати, що й онуки продовжать родинну династію :)

Тож у ці святкові дні хочеться побажати ювілярці великого щастя, сімейного тепла й затишку, міцного здоров'я, оптимізму й бадьорості на довгі-довгі роки, нових звершень, наукових досягнень, позитивних вражень та радості від кожного дня!

школу учнів і послідовників, щедро ділиться зі студентами, аспірантами, докторантами і колегами секретами професійної майстерності, життєвою мудрістю, завжди готова прийти на допомогу, ставиться до людей щедро і доброзичливо. Професор Т.І.Фотіна – автор близько 500 наукових праць, під її керівництвом захищено 4 докторських і 15 кандидатських дисертацій. Її наукові розробки публікуються не тільки у фахових вітчизняних виданнях, а також у

Борис СТЕГНІЙ, директор ННЦ «ІЕКВМ», доктор ветеринарних наук, професор, академік НААН України, Заслужений діяч науки і техніки України:

На життєвому шляху мені доводилося зустрічатися з різними людьми: деякі проходили дуже швидко, не залишаючи пособи нічого в пам'яті, інші – впізнавані з першої зустрічі, врізавшись у пам'ять висловами, запитаннями чи поглядами. Тетяна Іванівна Фотіна стала відомою колективу ННЦ «ІЕКВМ», перш за все, завдяки своїм науковим працям, присвяченим хворобам птиці та безпеці і якості харчових продуктів. У 2003 році саме в нашому науковому центрі вона захистила докторську дисертацію за темою: «Теоретичні і практичні основи контролю основного спектру умовно-патогенних мікроорганізмів при інфекційних хворобах птиці».

Свій день народження Тетяна Іванівна зустрічає у розквіті творчих сил, нових планів і задумів. Її трудова діяльність присвячена вихованню студентської молоді, викладацькій та науковій роботі. Своім умінням працювати з людьми, аналізувати і оцінювати їхню роботу вона заслужила великий авторитет і глибоку довіру викладачів і студентів.

Бажаємо Вам, дорога Тетяно Іванівно, міцного здоров'я, великого особистого щастя, тепла і злагоди у Вашій сім'ї, довгих років життя, успіхів у Вашій діяльності, спрямованій на подальший розвиток освіти і науки України.

Нехай Ваша сила, життєва енергія, творча наснага будуть гарантією великих досягнень, а кожна розпочата справа стане ще однією сходинкою до вершин успіху. Щиро зичимо Вам довгих років життя, миру й достатку у Вашому домі, здійснення всіх найважливіших планів і задумів.

Невтомного творчого пошуку Вам, успіхів у всіх починаннях, щоденних справах, сміливих планах і сподіваннях. Хай Вас підтримують та надихають рідні люди, розуміють і допомагають колеги, хай минають Вас негаразди та непорозуміння, а доля збагачує життєвою мудрістю, енергією, натхненням і радістю сьогодення!

Бажаємо нових досягнень та успіхів. Нехай завжди Вас супроводжує щаслива зоря удачі, Боже благословення, а у Вашому домі панують любов, злагода та добробут.

ринарного інституту, який закінчила з червоним дипломом. Трудову та наукову діяльність розпочала в інституті птахівництва УААН (м. Борки). Після навчання в аспірантурі при Харківському зооветеринарному інституті під керівництвом професора Георгія Дунаєва захистила кандидатську дисертацію на тему «Роль біологічних властивостей E.coli в інфекційній патології птиці» у 1984 році в Ленінградському ветеринарному інституті.

І що б там не казали феміністки, але в житті виходить так, що для справжнього повноцінного щастя жінці, крім роботи, потрібна сім'я :) У 1979 році тоді ще зовсім юна Тетяна пов'язала свою долю з однокурсником Анатолієм Фотіним, і в 1981 році Господь благословив родину донькою, яку назвали Ганною.

З 1988 року Тетяна Іванівна почала працювати у Сумському національному аграрному університеті (на той час Сумському сільськогосподарському інституті) на посаді доцента кафедри епізоотології та паразитології. Докторську дисертацію на тему

А зараз – слово колегам, друзям та учням Тетяни Іванівни. На превеликий жаль, формат нашого видання та обмеженість площі не дозволили розмістити всі відгуки та привітання на адресу іменинниці.

Володимир ЛАДИКА, доктор сільськогосподарських наук, професор, академік НААН України, ректор СНАУ:

Тетяна Іванівна – справжній фахівець у галузі ветеринарної медицини, до того ж це людина, що має різноманітні інтереси, інтелігентна, добра, щира, з почуттям високої відповідальності за доручену справу. Вона зробила вагомий внесок у розвиток ветеринарної науки, зокрема у птахівництві. Натхненний викладач, своїм природним талантом розумом і багатогранними знаннями вона створила

стю та наполегливістю вона вивчає англійську мову, з превеликим задоволенням виступає на сцені у конкурсі художньої творчості викладачів та співробітників «Наші перлини», викликаючи шквал аплодисментів, є активною учасницею Віденських балів університету, а ще – захоплюється поезією, є авторкою витончених, неймовірно позитивних, сповнених жагою до життя віршів. Все це, стверджують її колеги та друзі, робить Тетяну Іванівну цікавим співрозмовником, людиною, з якою приємно спілкуватися, працювати пліч-о-пліч, бути разом і в роботі, і у відпочинку.

Енергійна, активна, життє-

Олександр НЕЧИПОРЕНКО, кандидат ветеринарних наук, декан факультету ветеринарної медицини:

Нам, викладачам і співробітникам факультету ветеринарної медицини Сумського національного аграрного університету, невимовно пощастило. Ми працюємо пліч-о-пліч з людиною, яка здобула заслужену славу талановитого науковця, вчителя, керівника, дипломата. Авторитет Фотіної Тетяни Іванівни у колективі є високим, непохитним, а найголовніше – заслуженим, і спирається він на бажання та вміння розуміти людей. Уважність і підтримка Тетяни Іванівни як у робочих та наукових, так і в особистих питаннях є безцінним внеском у їх вирішення. Поряд з такою людиною ти можеш бути певним, що не зостанешся на самоті зі своїми проблемами – сильне плече і добре серце завжди поряд у скрутну хвилину.

Шановна Тетяно Іванівно, ми безмежно вдячні за Вашу щоденну самовіддану працю, за відкрите серце і повсякчасну турботу про майбутнє нашого університету, факультету ветеринарної медицини і кожного з нас. Сподіваємося, що наш спільний шлях буде довгим, успішним та щасливим. Нехай Ваш запас творчої енергії, душевних сил, терпіння й оптимізму буде насправді невичерпним, як і людська вдячність за все добро, що Ви робите.

Деканат і весь наш численний колектив викладачів, співробітників і студентів щиро вітають Вас із ювілеєм і понад усе зичимо Вам міцного здоров'я, щастя, добра, любові, родинного затишку, гарного настрою на довгі літа! Нехай кожен день Вашого життя буде світлим і сонячним, дарує радість творчого натхнення, приємні несподіванки та душевний комфорт!

Роман ПЕТРОВ, кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри ветсанекспертизи, мікробіології, зоогієни та безпеки і якості продуктів тваринництва, від імені учнів – студентів, магістрів, аспірантів, докторантів:

Справжнім вчителем ми називаємо людину, яка здійснила великий ідейний, ціннісний, ментальний вплив на інших людей, а не обмежилася просто інформаційним наповненням «знаннями». Справжній учитель обов'язково покличе своїх учнів до великих знань, умінь, навиків. Такий учитель, по суті, кве долю своїх учнів. Протягом свого життя ми маємо багато вчителів, але справжніх – одиниці. Тому, як на нас, справжній Вчитель, як і справжнє Слово, повинні писатися з великої літери.

Одним із таких Вчителів є професор Тетяна Іванівна Фотіна, яку по праву охрестили корифеєм української ветеринарної науки. Не будемо тут перераховувати її титули і наукові доробки. Вони розміщені в різних публікаціях, тому перераховувати їх зайвий раз, мабуть,

непотрібно. Та і завдання цієї публікації дещо інше – розкрити, висвітлити діяльність Тетяни Іванівни як педагога, вчителя, керівника, а також її внесок у розвиток ветеринарної науки.

З професором Фотіною ми познайомилися ще в студентські роки. Саме вона вживила нам любов до дисципліни, яку вона викладає – до ветеринарно-санітарної експертизи. Лекції, що читає Тетяна Іванівна, є дуже цікавими, просто вражають глибиною розкриття тем, чіткістю постановки проблематики, насиченістю фактів, деталей, які доводять ті чи інші висновки. Мова її проста, логічна і образна. Тому її лекції студентам дуже подобаються.

Перед нами вперше відкрилася завеса безпеки і якості продуктів харчування, ми навчилися проводити дегустацію сирів, ковбас, консервів, меду. Саме на заняттях Тетяни Іванівни студенти навчаються азам етикету, відрізняти продукти шкідливі від корисних, чим і як фальсифікують продукти і якими методами це можна встановити і ще багато інших питань.

Професор Т.І.Фотіна особливо проявляє свій педагогічний хист в організації студентського наукового пошуку. Студенти з задоволенням працюють у науковому гуртку «Ветсанексперт». Всі бажають, щоб саме вона була керівником їх дипломної чи магістерської роботи. Перше, що вимагає Тетяна Іванівна від своїх учнів, так це глибокого володіння проблематикою. Треба сидіти в бібліотеках та за комп'ютером і перелопатити максимум відомої літератури із заданої теми. Скеровуючи, допомагаючи і вимагаючи, вона невпинно формує у студентів навички дослідницького мислення, логіки і простоти у викладі результатів своїх досліджень, стилістичну та логічну стрункість у викладі текстів, оформленні наукових експериментів. Вона інтуїтивно відчуває ситуацію, вміло поєднує ролі. Коли необхідно – дотримується дистанції, а іншого разу стає близькою, чужою і доступною. Вимогливість вкупі з мотиваційним роз'ясненням, чому це необхідно зробити, додає сили у праці, у подоланні труднощів, в

освоєнні нових навиків, умінь.

Захист дипломних і магістерських робіт студентами, керівником яких є Тетяна Іванівна, завжди проходить на

серйозному презентаційному рівні – як дійсний науковий захист. Кращі роботи відбираються для науково-практичних конференцій. Адже який науковий доробок може бути без наукових конференцій? Тетяна Іванівна цьому приділяє неабияку увагу.

Професор Фотіна Тетяна Іванівна традиційно очолювала і на сьогодні день очолює групи студентів факультету ветеринарної медицини на Всеукраїнських олімпіадах як навчальних, так і наукових, де вони завжди отримують перемогу.

Після закінчення університету багато випускників стають аспірантами, а потім і докторантами Тетяни Іванівни. Саме вона в доступній формі доводить аспірантам методичні ази наукових досліджень, формує науковий спосіб мислення пошукачів, аспірантів.

Підсумовуючи сказане, можемо запевнити, що Тетяна Іванівна стала для нас Вчителем у найширшому розумінні цього слова. Допомогла нам освоїти необхідні фахові навички ветеринарного, наукового та педагогічного мислення.

Цей короткий опис наших відносин з Тетяною Іванівною приурочуємо до важливої події не лише в її житті, житті її родини, але й усієї наукової ветеринарної спільноти України. З нагоди цієї ювілейної дати хочеться висловити слова вдячності та побажати їй доброго здоров'я, адже

у ювілярки є дуже багато творчих задумів, наукових проектів.

Отож, хай щастить Вам, Тетяно Іванівно!

Лариса УЛЬКО, доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри фармакології, терапії та клінічної діагностики, колишня студентка, аспірант, докторант:

Ювілей Тетяни Іванівни – велика та радісна подія, яку ми відзначаємо усім факультетом. Повірте, це щирі, сказані від усієї душі слова. Впевнена, до моїх слів приєднаються багато вчених, співробітників, випускників, студентів, аспірантів та докторантів. Я була свідком того, з яким непідробним інтересом слухали Тетяну Іванівну на різних конференціях, семінарах, симпозиумах. Вона була серед тих, хто стояв біля джерел освоєння нової спеціальності у місті Суми.

А скількох фахівців галузі ветеринарної медицини вона підготувала, працюючи у Сумському національному аграрному університеті!

Якби мене попросили розповісти про Тетяну Іванівну двома фразами, я б відповіла так: «Порядна людина. Вулкан енергії». Хтось інший скажиться на вік, самопочуття... Але Фотіна Т. І. має дивовижну здатність відсунути усі проблеми вбік. Дивуюся тому, як вона, відгукуючись на прохання про допомогу, завжди знаходить хвилинку у своєму наднапруженому графіку, завжди готова поділитися цікавою ідеєю, причому абсолютно безкорисливо. Будучи Професіоналом з великої літери, – а Тетяна Іванівна, запевняю вас, знає про ветеринарну медицину усе! – вона при цьому наділена мудрістю уникати конфліктів у колективі. Про цю жінку можна говорити і писати багато доброго. І усі слова будуть щирими та абсолютно

жінка завжди в русі, у творчому пошуку. Бажаю зберегти цей стан душі та пронести крізь довгі-довгі роки!

Ми пишаємося тим, що нам випала можливість працювати з Вами і досягати професійних висот. Прийміть слова глибокої вдячності за високий професіоналізм та людяність. Нехай доля шле Вам добро і щастя, міцне здоров'я, а віра, надія та любов будуть вірними супутниками на Вашому життєвому шляху. Бажаємо Вам благополуччя, нових професійних перемог та висот!

Галина РЕБЕНКО, кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри епізоотології та паразитології:

День народження – це чудовий привід висловити свої враження, почуття та думки ювіляру. І сьогодні, у прохолодний березневий день під кружляння сніжнок, хочеться особливо теплі слова сказати на честь Тетяни Іванівни Фотіної.

Буквально з першого дня роботи на факультеті вона стала безсумнівним лідером і авторитетом для студентів. Саме її організаторські здібності дали початок цікавому студентському життю на нещодавно відкритому тоді ветеринарному факультеті: першоквітневі гуморини, новорічні вогники, цікаві подорожі пам'ятають всі випускники тих років.

Пізніше свою невтомну енергію Тетяна Іванівна спрямувала на підготовку наукових кадрів: студентські олімпіади, конференції, конкурси наукових робіт... Прищеплюючи студентам жагу до наукових пошуків, Тетяна Іванівна виростила цілу плеяду науковців і створила потужну школу. Цілком зрозуміло, що найбільша кількість аспірантів та докторантів на факультеті захистили свої дисертації саме під її керівництвом.

Кажуть, хочеш дізнатися, що за людина, – признач її керівником. Так от, саме на керівних посадах наша Тетяна Іванівна розкрила свій потенціал людяності та чуйності. Скільки проблемних питань вона допомогла вирішити тим, хто до неї звертався за допомогою! А навіть, якщо й не звертався... Все, що вона може зробити корисного для людей, – робить. За це ми їй і вдячні!

Згадайтеся, з чим ім'ям асоціюється у багатьох вітчизняних та зарубіжних науково-педагогічних колах Сумський національний аграрний університет? Хто об'їздив півсвіту з лекціями та доповідями, фоном слайдів, в яких є СНАУ? Кого знають навіть школярі молодших класів як лектора про якість і безпеку продуктів? І це також підкреслює надзвичайне завзяття Тетяни Іванівни з популяризації і нашого університету, і професії.

Якщо усвідомити всі досягнення Тетяни Іванівни, може здатися, що ця людина ніколи не відпочиває! Ні, просто її відпочинок такий же активний, як і вона: в гори, в тайгу, на сцену з танцем, на бал – всюди і завжди з негравовним ентузіазмом! Яскравий взірць позитивної людини для всіх, хто також хоче бути щасливим!

Народжена навесні, Тетяна Іванівна, наче той пролісок, що пробивається крізь замерзлу землю, несе з собою оптимізм і вселяє віру в життя, любов і красу!

З ювілеєм, Тетяно Іванівно! Бажаємо Вам міцного здоров'я, творчої наснаги, вірних послідовників, процвітання та побачити Україну щасливою! Многая Вам літа!

*А буває, ідеш по світу,
і проходить повз тебе людина
так, неначе проносить квіти
і тобі віддає половину.
(Ліна Костенко)*

літературна сторінка

Лінію оборони тримають живі (прозова розвідка поетеси)

ОЛЕНА ПЕРЕЛОМОВА,
доктор філологічних наук, професор

Сьогодні у період занедбаного духовності й збайдужіння до друкованого слова, надто коли йдеться про українське слово, роман Ліни Костенко «Записки самашедшого» викликав справжнє збурення в нашому притлумленому суспільстві. Сталося небачене. Дивним чином книгою зацікавилася вся Україна, навіть не дуже читаюча її частина, про що свідчить величезний тираж, який видавництво, здійснивши п'яте видання, мусить збільшувати, щоб задовольнити попит, хоча його позначка сягнула вже сорока п'яти тисяч примірників. Книги розходяться миттю в усіх книгарнях і Києва, і Харкова, і Сум, і всіх інших міст України, незважаючи на те, що ціна «Записок...» становить більше ста гривень (на моєму примірнику, придбаному в одній із сумських книгарень, ціна: 107 гр. 50 коп.), що не є вже й таким дріб'язком для бюджету середнього українця з його «ну дуже вже середньою» заробітною платою. І все ж люди купують книгу, наперед знаючи від тих, хто вже прочитав її, що ні розваги, ні втіхи вони в ній не знайдуть та й компліментів на нашу (українців) адресу там, м'яко кажучи, дуже мало.

Навряд чи когось потішать висловлювання одного з персонажів роману:

« – Розумово відстала нація, – каже Лев, інвертований на пустелю. – Дозволяє сидіти у себе на голові. Значить кращої долі не заслуговує» (с. 208). « – Я тобі скажу прикру річ, – сказав Лев, інвертований на пустелю. Так, наче він колись казав не прикру. – Є обличчя нації. Не твоє, не моє, не чиесь окреме. А портрет нації загалом, як він склався у рецепції світу. Та й у своїх власних очах. «Народ без честі, без поваги», словами поета. Є ж якась причина, що портрет саме такий. – Пензель був у руках імперії. – А кому ти це поясниш? В галереї народів світу українці виглядають саме так. Сучасна історія наша не дала кращих рис» (с. 294–295).

Але хтось же мусить сказати правду, якою б незручною і болісною вона не була. Як колись намагався бути почутим земляками Тарас Шевченко, звертаючись у своєму дружньому посланні до «мертвих, і живих, і ненарождених» з великим болем, породженим великою любов'ю до свого народу (Тільки я, мов окаяний, // І день і ніч плачу // На розпутьях велелюдних, // І ніхто не бачить, // І не бачить, і не знає – // Оглухли, не чуять). Тому й (Доборолась Україна // До самого краю // Гірше ляха свої діти її розпинають // Замість пива праведну // Кров із ребер точать).

«В цій країні стає соромно жити», – доходить висновку ліричний герой твору (с. 308). («Від сорому, який нащадків пізніх // Палитиме, заснути я не можу», – заявляв у своєму заповіті Іван Франко і ніяк не хотів погодитися з тим, що його народові «записано в сусідів бути гноем» і що він «мов паралітик той на роздоріжжю, людським презирством, ніби струпом вкритий»).

Ліна Василівна Костенко виявилася гідною продовжувачкою своїх великих попередників, а також співзвучною з молодими сучасниками. Порівняймо рядки віршового твору Сергія Жадана «Переваги окупаційного режиму»: «Сколовши босі ноги об стерню, // старенький Перебендя коло тину // ячить собі, що, скурвившись на пню, // лукаві діти в цю лиху годину // забули встид, про...рали Україну, // забили на духовність і борню, // і взагалі творять якусь фігню» з текстом роману «молодого» (і не в лапках також) прозаїка Ліни Костенко: «Якийсь малюк в американській стрічці хвалиться іншому малюкові: «А ти знаєш, що я можу пропер... ти мелодію американського гімну?»

Наші теж можуть. Вони це давно вже зробили з українським гімном. І не малюки, а дорослі. Вони вже це зробили і з Україною, з культурою, з усім.

Але чому, звідки це все взялося? Які шлюзи прорвало? Чому стоїть у суспільстві густий дух плебейства? Чому до влади прорвалися шахраї і невігласи? Чому все купується і продається? Чому домінує жлобство на державному рівні? Чому все це називається – демократія, народовладдя?!» (с.292). Вони звучать в унісон.

Як тут не згадати: мертві ж бо сорому не мають. Отже, оборону мусять тримати живі.

Моральне право на такі іронічно-болісні висловлювання письменниця заслужила своєю невтомною пра-

цею нескореного духу, своєю незрадливостю високому призначенню. І якщо світ знає сьогодні про нас як ще націю, яка здатна продукувати якісний духовний продукт, попри всі наші світові приниження, то це тому (не будемо боятися пафосності), що в літературно-художньому дискурсі є Ліна Василівна Костенко з її пречудовими поетичними творами, які оберігають і гоять душі, а тепер і прозовим твором, який, може, змусити тих, хто його читає, задуматися над рядками твору: «Нема України в душах. Люди зробилися злі, наче їм щось пороблено. Живуть на рефlekсах роздратування. Дуже поперемінювалися люди. Дехто просто вивертається шерстю наверх», «І якби навіть хто вдарив у найпотужніший дзвін, все одно не почуємо. Надто багато світових алярмів. Людям не те що позакладало вуха – людям позакладало душі» (с. 222).

Вражає метафорика опису політичних подій в Україні: «Нестемненні ознаки наближення виборів. Листівки, відозви, газети, буклети. Медійна артпідготовка. Безсоромний піар. Агітація забиває всі рецептори. Стрілочники нашого бездоріжжя переводять стрілки, політики з великої дороги переставляють семафори, б'ють ліхтарі і підмінюють назви станцій... А цей народ їде, нужденний, задурений. Принижений і забитий, щось жує, визирає з вікон, ремствує, а й не подумав зірвати стоп-кран, або хоч пробратися по вагонах, подивитися – що там за машиніст? Може, він дурний, може, п'яний, може, навмисно веде не туди, може, може, він взагалі не вмів водити поїзд, може, у нього до потилиці приставлений пістолет?» (с. 345).

Афористичність образного висловлювання Ліни Костенко відома ще з її поетичних творів. У романі ми насолоджуємося грою слова і смислу, що засвідчує: лінію оборони нашої мови тримають все-таки живі, передусім живий класик нашої літератури – Ліна Василівна Костенко. (Об'єднуються дони й подонки. Господи, де ж наша Велика Душа?! Чи ми вже тепер більше цінуємо Велику Кишеню? (с. 344); Не руйнуйте мужчин, бо вони вас не збудують. Я ж не тому можу, що я можу, а тому, що ти не можеш! (с. 158); Я що, Україно, у тебе зайвий?! (с. 161).

Вельми показовим є те, що презентація книги письменниці в Харкові викликала такий інтерес, що театр на дві тисячі місць не міг умістити всіх бажаючих, бо майже така ж кількість людей залишилася поза стінами театру, серед них було чимало тих, хто приїхав з інших міст. Що це? Раптовий потяг до духовно-інтелектуальної продукції чи цікаво побачити й почути людину, яку не злякали відтяти голови журналі-

Ліна Костенко

стів? Людину, яка не лише говорить (як інколи трапляється в деяких «батьків нації» випадкова сміливість – ну, потім, мовляв, не так зрозуміли, не той контекст...), а й пише, чітко й однозначно висловлюючи власну позицію, розставляючи всі акценти, добре пам'ятаючи: за те, що написано пером, ... у нас рубують голову сокирою – (перефразуюмо в стилі письменниці) .

Очевидно, люди скучили за нормальним спілкуванням з нормальними людьми. «Я завжди був нормальною людиною», – так починає своє спілкування з читачем ліричний герой роману). Читача приваблює невідомість ширість, невідомість вболівання за свій народ, його сучасне і майбутнє, а ще добірна мова письменниці й дошкульна іронія – гостра зброя інтелекту, що може оборонити приватну територію власної духовності й тих, хто потребує захисту більш сильних духом.

Її абсолютно справедливо називають совістю української нації. Роман «Записки самашедшого» не лише літературно-мистецький, але й громадянський вчинок Ліни Василівни Костенко. Ціннісні життєві орієнтири поетеси давно визначені в поетичних рядках:

Блажен той муж, воістину блажен,
котрий не був ні блазнем, ні вужем.
Котрий вовік ні в празники, ні в будні
не піде на збіговиська облудні.
І не схибнеться на дорогу зради,
і у лукавих не спита поради.
І не змінє совість на харчі, –
душа його у Бога на плечі.
І хто всляким ідолам і владам
ладен кадити херувимський ладан,
той хоч умре з набитим гаманцем, –
душа у нього буде горобцем.
Куди б не йшов він, на землі і далі,
дощі розмиють слід його сандалій.
Бо так воно у Господа ведеться –
дорога нищих в землю западеться!

Якщо слово письменника не розминається з життям, тоді сама Особистість є Словом♦

брифінг

Служба за контрактом: питання й відповіді

ОЛЕНА МОВЧАН

2 березня 2016 року в Сумському національному аграрному університеті в рамках Єдиного інформаційного дня з метою проведення роз'яснювальної роботи з питань проходження військової служби за контрактом у Збройних Силах України відбувся брифінг на тему: «Служба за контрактом: питання та відповіді».

Заступник командира бригади в/ч А 1376 підполковник Роман Логінов, начальник відділення персоналу в/ч А 1476 майор Володимир Несторенко, військовий комісар Сумського МОВК Юрій Полоус, заступник міського голови Степан Пак та головний старшина бригади в/ч А 1476 прапорщик Володимир Кунда розповіли про умови військової служби за контрактом та відповіли на запитання присутніх у залі студентів випускних курсів СНАУ.

Найбільша проблема, з якою стикаються ті, хто цікавиться службою у Збройних силах України, це велика кількість чуток і неправдивої інформації. Тож розвіяти міфи про контрактну службу і покликаний був брифінг, де відповіді надавали особи, безпосередньо задіяні у процесі. «На сьогодні проблем із речовим забезпеченням та продовольством в армії немає», – запевняє підполковник Роман Логінов, який нещодавно повернувся із зони АТО, де наразі перебуває його

бригада.

У всі часи служба в армії вважалася престижною, але, на жаль, за більш ніж 20 років в Україні Збройні сили послідовно знищували. Останнім часом, за словами учасників брифінгу, ситуація змінилася докорінно: військові отримують достойне грошове забезпечення від 7000 грн. на місяць, харчування, право на пенсійне забезпечення незалежно від віку при вступі 25 років.

Тих, хто зацікавився можливостями військової служби за контрактом, військовики чекають у Сумському військовому комісаріаті за адресою м. Суми, вул. Кондратьєва, 157 або ж у районних комісаріатах♦

позиція

Волонтерство: справа небайдужих

СЕРГІЙ УКРАЇНЕЦЬ

13 березня цього року мені вкотре випала честь поїхати зі своїм рідним народним ансамблем народного танцю «Весна» під керівництвом Ольги Гетманенко в село Хотинь, що у Сумському районі. Цього разу це був не звичайний концерт, а допомога нашим сумським волонтерам. Ці люди вкотре вразили мене своєю відданістю. Їх істинний патріотизм дасть фору будь-яким пустим, але красномовним промовам політиків, а користь для України – описати неможливо. Мені вдалося на власні очі побачити їхню працю над збором продуктів харчування, одягу та грошей і виробництвом речей, що суттєво спрощують виживання в умовах війни наших захисників на фронті.

У самому селі Хотинь вони за підтримки тамтешнього сільського голови влаштували людям свято Масляної. Хотиняни куштували смачні млинці, апетитний борщ на вогні (із сухпайка, що волонтери роблять для воїнів) і гостру шурпу, і паралельно зносили продукти харчування, теплий одяг та гроші.

У той час, як волонтери частували всіх своїми смаколиками, артисти влаштували розвагу для селян разом із учасниками ансамблю «Весна», які, незважаючи на мерзотну погоду, із запалом танцювали славетний «Гопак» та яскравий «Гай-гай». Попри холод і дощ ми отримали велике задоволення: зацікавлена, доброзичлива публіка, гучні оплески та овації, що артисти ще треба для щастя?

Тож хочу звернутися до студентів та праців-

Ансамбль «Весна»

ників Сумського НАУ з проханням: не будьте байдужими до волонтерства. Так, наша влада не може повноцінно забезпечити нашу армію, що не дає ворогові крокувати нашими землями, і – так, всім нам набридла її глухота й сліпота, але наші воїни все ж таки сидять там в окопах, і їм, повірте, в рази гірше, ніж нам!

Тому не лишайтесь осторонь, прийдіть до наших сумських волонтерів і допоможіть. Якщо нема що принести, то допоможіть плести маскувальні сітки чи робити сухі борщі. Адже, якщо така мала кількість людей самотужки приносить стільки користі нашим героям, то уявіть, скільки вони зможуть зробити з вашою допомогою!♦

МИСТЕЦТВО

«Музика – світло моєї душі»

Музика - посередник між духовним і чуттєвим життям людини
Людвіг ван Бетховен

Ви самі стаєте музикою, поки вона грає
Т.С.Еліот

НАТАЛІЯ ОСТРОВСЬКА

Вже втретє за останній рік музичний керівник Сумського національного аграрного університету, концертмейстер студентського хору «Юність», викладач Сумської дитячої музичної школи №2, лауреат міжнародних та всеукраїнських конкурсів, баяніст-виртуоз Леонід Островський зібрав повну залу Сумської обласної філармонії глядачів-шанувальників його творчості. Творча діяльність Леоніда Островського багатогранна та різноманітна: він є артистом, аранжувальником, композитором, керівником, концертмейстером, хормейстером, диригентом, викладачем, наставником. Виступає Леонід Іванович в естрадному жанрі баянної мистецтва. У його сольному репертуарі, а це понад 30 творів, мелодії різних країн: України, Грузії, Індії, Молдови, Латинської Америки, Угорщини, Франції, Італії, Росії. На сайті Youtube викладена велика кількість його виступів. Артист бере участь у благодійних концертах, виступає в лікарнях, будинках відпочинку, культури, пансіонатах, бібліо-

теках, госпіталах та ін. Він неодноразово нагороджений багатьма грамотами.

У програмі концерту «Музика – світло моєї душі» звучали популярні класичні та естрадні твори у виконанні маестро, а також солістів-викладачів дитячої музичної школи №2, лауреатів міжнародних та всеукраїнських конкурсів Лариси Мухної та Тетяни Сурган, лауреата міжнародних та всеукраїнських конкурсів ансамблю народних інструментів «Скерцино» під керівництвом Л.Островського, лауреата всеукраїнських конкурсів викладача музичної школи №4 Артема Усенка та оркестру викладачів музичної школи №2 під керівництвом О.Стичука з солю Л.Островського.

Вдячні глядачі не залишили без бурхливих оплесків жодного номера. А це і патріотичне попури з козацьких маршів та пісень, ліричний «Облівіон», тендітний кримськотатарський танець «Той Аvasи», запальна «Бора-Бора». Особливо з сольних номерів глядачі виділили виртуозність виконання «Польоту джмеля».

Програма концерту була досить різноманітна. Маестро залучив до виконання музичних номерів свого колишнього учня, випускника ДМШ №4, вихованця Донецької консерваторії (яку свого часу закінчив Л.Островський), викладача ДМШ №4, лауреата всеукраїнських конкурсів Артема Усенка. Виконане зі своїм вихованцем «Лібертанго» буквально підірвало зал на шалені оплески.

Ведуча Т.Сурган під час концерту провела бліц-інтерв'ю з головним

виконавцем. Л.Островський розповів про початок творчої діяльності. Глядач дізнався, що маестро почав грати з 4-х років і протягом життя у виборі професії не сумнівався. Він має своїх вихованців, які пішли його шляхом. Ще Леонід Іванович поділився враженнями від подорожей до Індії. На його думку, люди у цій країні доброзичливі, гостинні, толерантні, проте там панує вражаюче сусідство багатства та убогості.

Прикрасою концерту був виступ ансамблю ложкарів під керівництвом Леоніда Івановича. Під акомпанемент баяну діти вправно зіграли українську народну пісню «Ой, Марічко, чичері» на шумових дерев'яних інструментах: ложках, рубелі, тріщитках.

Вже десять років Л.Островський керує ансамблем народних інструментів «Скерцино», який неодноразово представляв свою творчість на сцені Сумської обласної філармонії та на різних конкурсах, де здобував призові місця. І цього разу виступ ансамблю викликав у слухачів шквал «Браво»: «Два потоки з Чорногори» з солісткою Л.Мухної, жартівливий твір Р.Щедрина «В наслідування Альбенісу» із солісткою-скрипалькою Т.Сурган, ностальгічний одеський «Старий мотив», запальне попури на теми пісень ансамблю «АББА» та ін.

Апогеем концерту був виступ оркестру викладачів з солістом Л.Островським. Звучали французький вальс-мюзет «Са Префері» і «Сторінка з Одеського альбому» В.Власова.

На завершення концерту зав. відділом культури Сумської міської ради Н.О.Цибильська вручила маестро Почесну відзнаку міського голови О.М.Лисенка «За майстерність».

Присутні на концерті довго не відпускали зі сцени артистів. Багато було бажаних безпосередньо висловити слова вдячності Л.Островському за час неповторних емоцій, які подарував маестро

ГРОМАДСЬКЕ ЖИТТЯ

Студенти та аспіранти обрали новий профком

ОЛЕНА МОВЧАН

15 березня 2016 року в Сумському національному аграрному університеті завершила роботу конференція профспілкової організації студентів та аспірантів.

На порядку денному розглядався звіт голови про роботу профспілкового комітету первинної профспілкової організації студентів та аспірантів СНАУ профспілки працівників АПК України за період з 1 січня 2015 року по 1 березня 2016 року та звіт ревізійної комісії, після чого було оголошено про ліквідацію цієї організації та створення первинної профспілкової організації студентів та аспірантів СНАУ профспілки працівників освіти і науки України у зв'язку з переходом Сумського національного аграрного університету до підпорядкування Міністерству освіти і науки України.

Під час роботи конференції було обрано новий склад профспілкового комітету та ревізійної комісії. Головою первинної профспілкової організації студентів та аспірантів СНАУ профспілки працівників освіти і науки України більшістю

голосів був обраний студент інженерно-технологічного факультету Сергій Войтенко, його заступником – студентка факультету харчових технологій Тетяна Зелена. Голова Сумської обласної профспілкової організації працівників освіти і науки України Сергій Осадчий вручив Сергію нагрудний знак члена профспілки та побажав плідної роботи.

Тепер головним завданням новообраного складу стане розробка програми роботи профспілки та ухвалення кошторису. Завдання відповідальне й непросте, адже повинні бути враховані всі аспекти діяльності студентсько-аспірантського колективу СНАУ, а витрати мають бути виваженими й виправданими. До цього мають долучитися і прихильники новообраного складу, і їх опоненти на виборах, бо зрештою мета у всіх профспілкових активістів одна – захист інтересів студентства СНАУ, покращання умов навчання та відпочинку, а для цього найперше, що потрібно зробити, – об'єднати зусилля

НАШІ СТУДЕНТИ

Королева навчається у СНАУ

Всеукраїнський благодійний Віденський бал, що відбувся на початку березня в Сумському театрі ім. М.С.Щепкіна, зібрав прихильників танцю не тільки з Сумщини, а й з Полтави, Харкова, Львова. Проводився він у рамках акції «Серце до серця» і мав благородну мету: зібрати кошти для закупівлі реанімаційного обладнання для Сумської дитячої лікарні.

Звісно ж, не могли оминути увагою такий захід і студенти та викладачі Сумського національного аграрного університету, які старанно відвідували майстер-класи, щоб потім вразити всіх своєю майстерністю на паркеті.

Однією з найпрекрасніших бальних традицій є обрання короля та королеви балу. Напевне, кожна дівчину цікавить питання: а що ж потрібно робити, щоб тебе обрали королевою? Дозволю собі поділитися з читачами «Вісника» своїми міркуваннями з цього приводу. По-перше – потрібно суворо витримати бальний дрес-код: довга сукня, прибране у високу зачіску волосся, елегантне, але зручне взуття. По-друге – поводитися з королівською гідністю (пояснень, думаю, не треба :)). Ну й, по-третє – не проводити весь вечір біля фуршетного стола, а танцювати, танцювати, танцювати... Звісно ж, танцювати так, щоб не повідтопувати партнерам ноги, і щоб кожен, чий погляд навмисне чи випадково впаде на вас у танці, просто завмер від захоплення: «Wow! Та це ж просто королева!»

Напевне, Юля Опанасенко, студентка Сумського національного аграрного університету, добре про ці правила знала :) Адже саме вона переважно більшістю голосів була обрана королевою Всеукраїнського благодійного Віденського балу – 2016. Тож сьогодні маємо нагоду дізнатися про цю дівчину, яку друзі називають Сонечком за чарівну посмішку та легкий характер, трохи більше.

– Юлю, наразі ти – студентка 5 курсу факультету ветмедичини. Ти з дитинства мріяла лікувати тварин, як добрий доктор Айболіт?

– Чесно кажучи, зовсім ні. Я з родини педагогів, а ще у мого тата є хобі – музика, він добре співає й грає на багатьох музичних інструментах. Змалечку прищеплював цю любов і мені, тож скільки себе пам'ятаю, я завжди була на сцені :) Всі були переконані, що буду вступати або до педуніверситету, або ж пов'яжу своє життя з музикою, а я отак усіх здивувала і вступила до СНАУ! Але нітрохи про свій вибір не жалкую, адже тут я отримую хорошу, потрібну професію. І, що особисто для мене дуже важливо, тут я не полишила сцену – активно займаюся художньою самодіяльністю.

– Пригадую, що на першому курсі бачила тебе на сцені з вокальним номером на конкурсі першокурсників, але з того часу, мабуть, щось змінилося?

– Так, тепер я танцюю, а не співаю :) Ще навчаючись у школі, я трохи займалася бальними танцями, але це доволі дорогий вид спорту, тож протанцювала небагато. Мріяла, що, коли вступлю до вишу, обов'язково буду займатися танцями. Так і вийшло! У моє життя увійшов мій улюблений колектив – ансамбль сучасного бального танцю «Свей». Навіть не уявляю, що робитиму через рік, коли закінчу виш і отримаю диплом, як буду жити без всього цього. Стільки незабутніх подій, вражень, концертів, поїздки, фестивалі, профорієнтація... «Свей» назавжди залишиться у моєму серці. Надзвичайно важливу роль у моєму житті відіграє наш тренер Юрій Геннадійович Сергеев. І якщо я чомусь навчилася у бальних танцях, чим я завдячую саме йому. Він для мене, як і для всього колективу, – як рідний батько, завжди про нас піклується, завжди поруч. Він талановитий тренер, вміє так пояснити та показати той чи

інший рух, що стає розуміло, як же треба робити правильно. На тренуваннях у нас завжди доброзичлива, творча атмосфера. Про «Свей» я можу говорити нескінченно, і все одно все не розкажеш, словами не передати ті незабутні емоції та враження. Мене зрозуміє тільки той, хто сам став частинкою цього колективу.

– А крім танців, чи маєш ще якісь хобі, захоплення?

– У цьому році я відкрила в собі новий талант – вишивка бісером! Навіть не очікувала, що це так захопить мене. У січні день народження моєї найкращої подруги, і, сидючи вдома на зимових канікулах, я розмірковувала, як найкраще привітати її з святом. «Вишити ікону її святої!» – спало мені на думку. Звісно, це була ризикована справа і дуже велика відповідальність, але я впоралася і сподіваюся, що порадувала близьку мені людину. Наразі у мене вже 5 робіт, які я подарувала своїм рідним та друзям, і працюю над шостою. Задумів

ще багато, і як буде на те Божа воля, то вони стануть реальністю.

– Наскільки мені відомо, ти не вперше стаєш королевою балу...

– Так, дійсно. У нашому університеті є прекрасна традиція проведення Віденських студентських балів, у 2014 році якраз відбувся Ювілейний V Віденський бал, на якому я стала королевою. Це було доволі несподівано для мене, але дуже-дуже приємно! :)

– Звідки дізналася про Сумський благодійний бал, чому вирішила взяти участь?

– На оголошення про цей бал я натрапила в групі «Офіційна сторінка СНАУ» на сайті VK, але спочатку навіть не надала цьому значення. Та через деякий час майнула думка: а чому б і ні? По-перше, бал благодійний, а це означає, що долучуся до доброї справи. А по-друге, чому б не представити наш університет на достойному рівні на всеукраїнському заході? Тож ми з партнером

Ярославом, з яким разом танцюємо в ансамблі «Свей», подали свої анкети та в числі інших претендентів були зараховані до складу дебютантів цього балу.

– На твою думку, чим цей бал відрізняється від студентського? Чи знайшла ти для себе щось нове, цікаве?

– Навіть не можу порівнювати ці два заходи, кожен з них цікавий та особливий. Скажу тільки, що час, проведений на театральному паркеті, став для нас із партнером суцільним задоволенням. А ще до того ми майже місяць старанно відвідували майстер-класи з ораторського мистецтва, етикету, флористики, хореографії, школи світського життя. Зачіски та макіяж для балу нам допоможе створити професіонали, все було на найвищому рівні! Що ж стосується танців, то на цьому балу я навчилася танцювати падеграс :) ♦

Розмовляла ОЛЕНА МОВЧАН

кулінарна школа

Як у СНАУ млинці готували

ОЛЕНА МОВЧАН

Незрівнянний аромат тільки випечених млинців, блискучі дитячі оченята з-під кухарських ковпаків, замурзані у борошні щічки та носики... Гамірно, метушливо, але ж так позитивно й весело! Що ж за дійство відбувалося 11 березня 2016 року в лабораторії кафедри технології харчування СНАУ?

Незвичним його назвати не можна, адже у цій лабораторії, якою завідує молодий науковець факультету харчових технологій, доцент Надія Лобачова, обладнаний відповідно до сучасних вимог харчового виробництва, регулярно проходять заняття з приготування студентами тих чи інших страв. Нестандартним був хіба що склад учасників заходу: цього разу ними стали школярі молодших класів Сумської школи №1. Саме для них у Масляний тиждень Сумським національним аграрним університетом спільно з громадською організацією «Краса та розум Сумщини»

(«КРОС») був організований та проведений майстер-клас з приготування млинців. Студенти факультету харчових технологій розкрили дітям секрети приготування цієї смачної, але доволі примхливої у виготовленні страви (недарма існує відоме прислів'я про перший млинець).

Юні кухарі, розділені на дві команди («Double blinchik» та «Турбо»), власноруч (під керівництвом студентів ФХТ СНАУ) готували тісто, випікали млинці, ну й, звісно, куштували те, що у них вийшло. А вийшло посправжньому добре, майже професійно! Млинців приготували так багато, що навіть не всі з'їли під час чаювання, організованого за всіма правилами етикету.

Відповідно до умов конкурсу дитячі старання оцінювало журі за такими критеріями, як швидкість приготування тіста, швидкість та якість випікання, кількість випечених млинців, зовнішній вигляд готової страви, сервіру-

вання тощо. У результаті переможцем за кількістю випечених млинців стала команда «Double blinchik», а млинці команди «Турбо» були визнані найпривабливішими.

12 березня такий точно захід пройшов за участю дітей молодших класів Сумської школи № 12 та школи с. Червоне.

І це тільки початок, адже фахівцям факультету харчових технологій та комплексу громадського харчування СНАУ є чим поділитися і чому навчити тих, хто бажав би покращити (чи то відкрити в собі) кулінарні таланти.

За словами організаторів, кулінарна школа СНАУ планує ще багато цікавих майстер-класів, наступний плану-

ється з виготовлення пасок до Великодня. Тож слідкуйте за новинами й анонсами на нашому

сайті sau.sumy.ua, записуйтеся, приходьте та беріть найактивнішу участь: це цікаво та корисно!♦

конкурс

Краса по-університетськи: грація, стиль, креативність

ОЛЕНА МОВЧАН

Конкурс «Міс СНАУ – 2016», що завершився 23 березня в Сумському національному аграрному університеті, вкотре підтвердив, що наші студентки – красуні, розумниці і, до того ж, щедро обдаровані талантами. Взагалі, як на мене, то студентські конкурси у цьому сенсі вигідно вирізняються серед інших конкурсів краси, адже оцінюється не тільки зовнішність претенденток, а й їх креативність, неординарність та талант у будь-якій сфері художнього мистецтва. Тож, як свідчить багаторічний досвід, на таких конкурсах омріяні 90-60-90 разом з умінням

приймати ефектні модельні пози і пильно вдивлятися в очі членів журі не є гарантією перемоги, хоча, звісно, теж не завадять :)

Тож 9 красунь (по одній від кожного факультету та представниці іноземних студентів) впродовж п'яти конкурсів переконали глядачів і журі, що саме вони є найдостойнішими претендентками на корону. Під час конкурсів «Візитка» та «Діловий стиль» учасниці коротко розповіли про себе, продемонстрували своє бачення ділового стилю для сучасної леді, а також вміння триматися на сцені та відповідати на питання, подекуди досить несподівані.

Надзвичайно цікавим стало творче завдання учасницям виготовити та презентувати вбрання, що символізує їх професію. Варто відзначити, що фантазія учасниць просто не мала меж: впродовж цього дефіле ми побачили й вишукану вечірню сукню з пакетів молока на представниці біолого-технологічного факультету, і сміливе футуристичне вбрання з металевого дроту, в якому, на думку учасниці від інженерно-технологічного факультету, мають ходити на роботу сучасні механіки :), і сукню, що нагадувала костюм лебедя, виготовлену з медичних рукавичок, на представниці факультету ветеринарії, і багато інших, не менш цікавих і креативних ідей.

Як завжди, родзинкою заходу став конкурс талантів наших учасниць. Цьогоріч більшість виступів були представлені у хореографічному жанрі, дві дівчини виступили з вокальними номерами та одна – з

літературною композицією.

І ось конкурсні виступи позаду, паузу перед оголошенням результатів заповнюють виступи університетських артистів Дмитра Киріченка (біт-бокс), дуету «Strong Art» з номером воркаут та Аліни Мельникової.

Фінальний вихід учасниць у вишуканих вечірніх сукнях, що так підкреслюють їх красу та індивідуальність... І ось, нарешті, результати!

Міс Витонченість – Єлизавета Стоволос (факультет економіки і менеджменту);

Міс Посмішка – Тетяна Чикотило (біолого-технологічний факультет);

Міс Артистичність – Аліна Остапенко (юридичний факультет);

Міс Фантазія – Євгенія Лебедко (факультет ветеринарної медицини);

Міс Індивідуальність – Наташа Муленга (іноземна студентка);

Міс Ерудит – Анна Будакова (інженерно-технологічний факультет);

Міс Оригінальність – Валерія Столяренко (будівельний факультет);

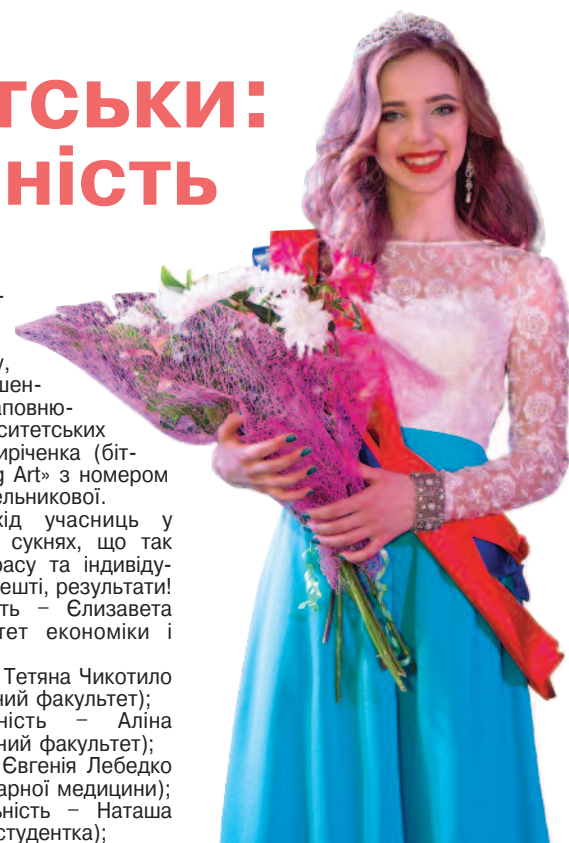
Міс Енергійність – Ольга Кулижко (факультет агротехнологій та природокористування);

Міс Ніжність – Яна Кулага (факультет харчових технологій);

Міс Фото – Ольга Кулижко (факультет агротехнологій та природокористування);

Приз глядацьких симпатій – Наташа Муленга (іноземна студентка);

Міс Інтернет-улюблениця –

Валерія Столяренко (будівельний факультет).

Ну, а абсолютними переможницями конкурсу у цьому році стали Ольга Кулижко – Міс СНАУ – 2016, Тетяна Чикотило – перша Віце-Міс СНАУ та Аліна Остапенко – друга Віце-Міс СНАУ. Відповідно до умов конкурсу, перемога дає право Олі весь рік носити титул «Обличчя СНАУ – 2016». Також Ольга Кулижко та Тетяна Чикотило представлятимуть наш університет на обласному конкурсі «СтудМіс Сумщини – 2016» вже у травні!♦